CENTRALNA KOMISJA EGZAMINACYJNA

EGZAMIN MATURALNY

W ROKU SZKOLNYM 2018/2019

JĘZYK POLSKI

POZIOM PODSTAWOWY

FORMUŁA OD 2015

(„NOWA MATURA”)

ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ

ARKUSZ MPO-P1

CZERWIEC 2019

Uwaga: akceptowane są wszystkie odpowiedzi merytorycznie poprawne spełniające warunki zadania.

Zadanie 1. (0–1)

Przykładowa odpowiedź

Dobra literatura jest pomostem łączącym ludzi o różnych charakterach, poglądach czy wyznaniu oraz różne narody/narody o różnych kulturach

Schemat punktowania

1 p. – odpowiedź poprawna.
0 p. – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 2. (0–1)

Poprawna odpowiedź

C

Schemat punktowania

1 p. – odpowiedź poprawna.
0 p. – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 3. (0–1)

Przykładowa odpowiedź

- *Coś, co staje się prawdą, nie może być oderwane od rzeczywistości*
- *Coś może być jednocześnie określone jako kłamstwo i jako prawda*
- *Literatura poprzez kreowanie różnych bohaterów i rzeczywistości pozwala czytelnikowi na oderwanie się od codziennego życia.*

Schemat punktowania

1 p. – odpowiedź poprawna.
0 p. – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 4. (0–1)

Przykładowe odpowiedzi

- *Autor używa pojęć zamiennie, ponieważ traktuje fikcję jako konstytutywną cechę literatury.*
- *Autor używa w tytule pojęcia fikcja, a rozważa zalety literatury.*

Schemat punktowania

1 p. – odpowiedź poprawna.
0 p. – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 5. (0–1)

Poprawna odpowiedź

TAK
TAK
NIE

Schemat punktowania

1 p. – odpowiedź poprawna.
0 p. – odpowiedź niepoprawna lub niepełna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6. (0–3)

Przykładowa odpowiedź

Bohater – Rachela

Autor i tytuł: *Wesele* Stanisława Wyspiańskiego

Przykładowe uzasadnienie:

Rachela to miłośniczka poezji i literatury, kreująca się na modernistyczną artystkę. Na weselnej uczcie rozmawia z gośćmi (przede wszystkim z Poetą) na temat wartości i funkcji poezji, literatury i sztuki w życiu człowieka.

Uwaga.

- *Uznaje się odpowiedzi S. Wyspiański, Wyspiański. Nie uznaje się pomyłki w imieniu. Np. Stefan Wyspiański.*
- *Jeśli zdający poprawnie podał bohatera i przykładowe uzupełnienie, a nie poda autora i tytułu, otrzymuje 2p. Jeżeli nie podał bohatera, a podał tytuł i autora oraz uzasadnienie, otrzymuje 0 p. za całe zadanie.*

Schemat punktowania

3 p. – poprawne podanie bohatera, autora i tytułu utworu oraz poprawne uzasadnienie.
2 p. – poprawne podanie bohatera, autora i tytułu utworu lub poprawne uzasadnienie.
1 p. – poprawne podanie bohatera i tytułu utworu.
0 p. – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 7. (0–3)

Przykładowe odpowiedzi

Mario Vargas Llosa w „Pochwale czytania i fikcji literackiej" wskazuje na ważną rolę literatury dla kształtowania człowieka, jego rozwoju i kształtowania stosunku do świata. Przekonuje, że literatura jest ważnym elementem budowania porozumienia między ludźmi, pozwala na zmniejszanie różnic, oddziałuje pozytywnie na wzajemne relacje. Podkreśla, że tworzenie i czytanie dzieł literackich pozwala pokonywać upływ czasu i upadek wartości.

Schemat punktowania

3 p. – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście; adekwatny poziom uogólnienia, streszczenie logicznie spójne, właściwa liczba słów.
2 p. – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście ALE zaburzenia dotyczące sposobu uogólnienia LUB logicznej spójności streszczenia
1 p. – ze streszczenia wynika, jaki jest temat tekstu i co na ten temat powiedziano w tekście; ALE zaburzenia dotyczące poziomu uogólnienia ORAZ logicznej spójności streszczenia
0 p. – odpowiedź błędna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 8. (0–1)

Przykładowa odpowiedź

- *Ogień pełni w kulturze funkcję sakralną.*
- *Ogień pełni w kulturze funkcję antropologiczną.*
- *Ogień jest źródłem toposów i motywów.*

Schemat punktowania

1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 9. (0–1)

Poprawna odpowiedź
1. – PRAWDA
2. – FAŁSZ
3. – FAŁSZ

Schemat punktowania
1 p. – za poprawną odpowiedź.
0 p. – za odpowiedź niepoprawną lub niepełną albo brak odpowiedzi.

Zadanie 10. (0–2)

Przykładowa odpowiedź
a) – Góry wulkaniczne stanowiły źródło zagrożenia, ponieważ wybuchy wulkanów, ogień i lawa niosły ze sobą groźne pożary, zagrażały ludziom i przyrodzie, więc starożytni Rzymianie zanosili modły do bogów, aby odsunąć zagrożenie.
– Góry wulkaniczne traktowane były przez starożytnych jako źródło zagrożenia, ponieważ wylewająca się z nich lawa mogła pozbawić życia ludzi i modlitwy do bogów miały temu zapobiegać.

b) – Określenie święte góry wulkaniczne związane jest z traktowaniem ognia jako pradawnej siły pozostającej we władaniu bóstw i należącej do sfery sacrum.
– Użycie określenia *święte* w stosunku do gór wulkanicznych związane jest z traktowaniem ognia jako pradawnej siły pozostającej we władaniu bóstw i należącej do sfery sacrum.

Schemat punktowania
2 p. – za poprawną odpowiedź w części a) i b).
1 p. – za poprawną odpowiedź w części a) lub b).
0 p. – odpowiedź niepoprawna lub brak odpowiedzi.

Zadanie 11. (0-1)

Przykładowa odpowiedź
– Autorzy obu tekstów ilustrują przykładami przekonanie, że ogień był także siłą służącą pozytywnym działaniom. Autor tekstu 1. odwołuje się do przykładu pracy wulkanizatora, żeby uświadomić, że działanie ognia może być również konstruktywne i służyć człowiekowi. Autor tekstu 2. podaje przykład ogniska domowego i wskazuje, że ogień był siłą życiodajną.
– Autorzy ukazują, że zarówno w pracy, jak i w domu ogień kiedyś był najważniejszym elementem, a właśnie praca i dom są najważniejsz**ą** częścią naszego życia.

Schemat punktowania
1 pkt – za poprawne określenie celu i uzasadnienie.
0 pkt – za niepoprawne określenie celu lub niepoprawne uzasadnienie lub brak uzasadnienia lub brak odpowiedzi.

Zadanie 12. (0-2)

Poprawna odpowiedź
a) pochodny przymiotnik – *raptowny*
b) analogicznie utworzony przymiotnik – *gwałtowny*

Schemat punktowania
2 p. – za poprawne odpowiedzi w obu częściach zadania.

1 p. – za poprawną odpowiedź w jednej części zadania.
0 p. – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi.

Zadanie 13. (0–2)

Przykładowe odpowiedzi

a) Adam Mickiewicz, *Dziady* cz. III

b) Polskie społeczeństwo zostało porównane do wulkanu, ponieważ odzwierciedla jego zachowania: warstwa zimna i twarda, sucha i plugawa to „towarzystwo stolikowe", czyli arystokracja, generalicja, ludzie wyższych sfer, którzy ułożyli się z zaborcą i mają z nim dobre stosunki, są obojętni na los niepodległego państwa. Natomiast „wewnętrzny ogień", ta lawa gorąca, to „towarzystwo przy drzwiach", czyli patrioci, młodzież, która w obronie ojczyzny oddaje życie.

Schemat punktowania

2 pkt – za poprawne rozwiązanie obu części zadania.
1 pkt – za poprawne rozwiązanie części a) lub b)
0 pkt – za niepoprawną odpowiedź lub brak odpowiedzi.